

РЕЦЕНЗІЯ

**на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин»
другого(магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і
карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство»**

Метою освітньо-професійної програми є формування у майбутнього фахівця здатності динамічно поєднувати знання, уміння, комунікативні навички і спроможності з автономною діяльністю та відповідальністю під час вирішення завдань та проблемних питань з захисту і карантину рослин, науково-виробничих питань рентабельного і екологічно безпечного захисту сільськогосподарських, лікарських, декоративних культур, лісових насаджень від шкідливих організмів та творчого застосування наукових досягнень у практиці сільського господарства.

Представлена освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин», дійсно орієнтована на здобуття студентами професійних знань, умінь та навичок та інших компетентностей для успішного здійснення професійної діяльності.

ОПП включає всі види аудиторної та самостійної роботи студентів, практики і часу, що відводиться на контроль якості засвоєння студентами.

Ураховуючи інноваційність освітньо-професійної програми «Захист і карантин рослин» другого (магістерського) рівня вищої освіти, вважаємо за потрібне висловити побажання, щодо її удосконалення та реалізації. Тому рекомендуємо переглянути проекти освітніх програм та навчальних планів і ввести до циклу дисциплін професійної та практичної підготовки дисципліни, в яких вивчаються питання карантину рослин та фітосанітарної експертизи.

Так як освітня-професійна програма орієнтована на здобуття фахових спеціальних компетентностей, наприклад, знання ГІС-технологій та інших інноваційних систем, пропонуємо, до дисциплін фахового спрямування додати: складання схем з комплексного захисту культур з урахуванням новітніх технологій, вивчення і освоєння сучасних обчислювальних систем, програм та приладів. Бажано залучати до навчального процесу спеціалістів з виробництва, або проводити періодичні екскурсії на агропідприємства.

В цілому освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» повністю відповідає вимогам, має комплексний та цільовий підхід для підготовки кваліфікаційного магістра.

Здобувач вищої освіти другого рівня Бурикіна Т. М.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», кваліфікація: бакалавр із захисту і карантину рослин

Освітньо-професійна програма підготовки високоякісного фахівця зі спеціальності «Захист і карантин рослин» має бути сформована до сучасних потреб аграрного виробництва у сфері захисту та карантину рослин.

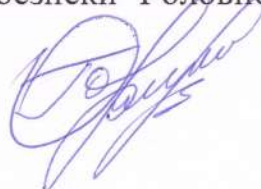
Державна аграрна політика орієнтує ЗВО на підготовку фахівців з високим інтелектуальним потенціалом, розвинутими фаховими компетенціями, здатних до саморозвитку й умінням володіти гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями.

В освітньо-професійній програмі визначені програмні компетентності, виходячи з видів і завдань спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Вони розподілені на загальні та фахові компетентності. Навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня ОПП «Захист і карантин рослин» частково відповідає завданням освітньої програми. ОПП передбачає формування індивідуальної траєкторії здобувачів, завдяки вибірковим компонентам.

Після довузівського навчання студент прагне до нових знань, відкривати нові можливості. Тому пропоную наситити перший рік навчання студентів дисциплінами за фахом для більшої зацікавленості у свій майбутній професії. Рекомендую зменшити кількість гуманітарних ОК та провести укрупнення дисциплін.

Вважаю, що освітньо-професійна програма «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин», галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство», кваліфікації інспектор із захисту рослин, є актуальною, орієнтованою на вимоги сьогодення та може використовуватися в навчально-освітньому та науковому процесах СНАУ.

Начальник управління фітосанітарної безпеки Головного управління Держпродспоживслужби в Сумській області

О.Л. Голінач

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», кваліфікація: бакалавр із захисту і карантину рослин

Підготовка фахівців за освітньо-професійною програмою «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» базується на компетентнісному підході. ОП включає загальну характеристику, де чітко визначено об'єкт, мета, зміст, методи і засоби навчання. Визначено перелік компетентностей та нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, наведено перелік освітніх компонентів, їх обсяг у кредитах ЄКТС та структурно-логічна схема.

Представлена ОПП враховує тенденції розвитку аграрної сфери держави, запити ринку праці на висококваліфікованих працівників спеціальності 202 «Захист і карантин рослин». Фахові компетентності носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх працівників.

Навчальний та робочі плани складено відповідно до розробленої освітньо-професійної програми і включають комплекс фахових дисциплін та вибіркових освітніх компонентів.

Навчальним планом підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти передбачено виконання кваліфікаційної роботи з публічним захистом (демонстрації) та проходження атестаційного екзамену (екзаменів), що зафіксовано у Стандарті вищої освіти України затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 22.12.2018 р. № 1442.

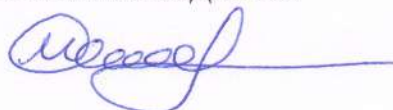
Вважаю, що сьогоденній аграрний сектор суттєво модернізується, відбувається інтенсивне впровадження точного землеробства, комп'ютерних технологій, навігації, нових підходів до організації роботи, у зв'язку з чим не кожен роботодавець може дозволити довгий період адаптації до виробничих умов випускників ВУЗів, кожне господарство прагне отримати спеціаліста, який швидко інтегрується у виробництво.

Пропоную в освітній програмі зосередити максимально можливу кількість саме фахових дисциплін. У вибірковий цикл запроваджувати освітні компоненти, які пов'язані з інноваційними технологіями (застосування безпілотних літаючих апаратів у захисті рослин, навігації за допомогою супутників і таке інше).

Запропонована ОПП «Захист і карантин рослин» та навчальний план підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» дозволяє забезпечити сучасну та якісну фахову підготовку бакалаврів з захисту і карантину рослин. Рецензована освітньо-професійна програма має всі структурні та змістові складові, відображає сучасні вимоги до випускників спеціальності 202 «Захист і карантин рослин».

Регіональний представник компанії «АДАМО»

у Сумській області

М. М. Моргун

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», кваліфікація: бакалавр з захисту і карантину рослин

Освітньо-професійна програма розроблена проєктною групою кафедри захисту рослин, факультету агротехнологій та природокористування Сумського національного аграрного університету після консультацій із науковцями, потенційними роботодавцями, які підтвердили потребу підготовки фахівців за цією спеціальністю. В освітньо-професійній програмі визначені програмі компетентності, виходячи із видів і завдань освітньої діяльності. Вони розподілені на загальні та фахові компетентності, найбільш відповідні для запропонованої програми. Фахові компетентності носять практичний характер і можуть бути використані у професійній діяльності майбутніх фахівців.

Навчальний план підготовки бакалаврів освітньо-професійної програми за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин», галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» частково відповідає завданням освітньо-професійної програми.

Послідовність вивчення дисциплін, план та графік навчального процесу, перелік та обсяг нормативних та вибіркового дисциплін, на мою думку, не повною мірою відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин», адже вони покликані сприяти забезпеченню відповідності програмних результатів навчання, запитам потенційних роботодавців (стейкхолдерів).

Пропоную збільшити кількість фахових дисциплін на першому курсі. Відкоригувати структурно-логічну схему. У блоці спеціальних дисциплін зосередити саме фахові предмети, а дотичні до спеціальності дисципліни зробити вибілковими, при цьому процедура вибору має бути абсолютно вільною, не так як на даний час, коли студенти першого курсу не мають змоги вибирати дисципліни такі як «Діагностика хвороб рослин», «Управління здоров'ям фітоценозів» хоча вони є фаховими і не викладаються на старших курсах.

Вважаю, що запропонована на рецензію освітньо-професійна програма загалом відповідає вимогам до ОПП рівня «бакалавр» і передбачає якісну підготовку спеціалістів за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин», галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство».

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Нетьоса М. Г.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», кваліфікація: бакалавр з захисту і карантину рослин

З набуттям чинності Закону України «Про вищу освіту» почався новий етап реформування вітчизняної вищої освітньої системи. Тому це зумовило необхідність прийняти ряд важливих рішень для забезпечення конкурентоздатності випускника на ринку праці та його інтеграції у виробниче середовище. Сумський національний аграрний університет має в своєму арсеналі досвід, кадровий потенціал та матеріально-технічну базу аби виконати таке важливе завдання. Це один із закладів вищої освіти, який під час підготовки висококваліфікованих кадрів орієнтується на роботодавців та потреби ринку праці.

У рецензованій освітньо-професійній програмі за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» визначені освітні компоненти, виходячи із видів і завдань навчання. Вони розподілені на загальні, фахові та вибіркові,

Послідовність вивчення фахових дисциплін, перелік та обсяг обов'язкових та вибіркового дисциплін не повною мірою відповідають структурно-логічній схемі підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин», а саме в циклі спеціальних дисциплін є низка предметів, які не задовольняють фахових компетентностей передбачених у освітньому стандарті. Водночас, зараз пропонується у цикл вибіркового дисциплін додатково ввести предмети гуманітарного спрямування, хоч їх наявна кількість достатня для формування всебічно розвиненої особистості.

Пропоную переглянути структурно-логічну схему викладання освітніх компонентів, перемістивши дотичні до спеціальності дисципліни у блок вибіркового. Також у цей блок не вводити додаткові гуманітарні дисципліни. Збільшити кількість дисциплін з карантину рослин. У діючій освітній програмі є лише одна така дисципліна, що є суттєвим недоліком.

Загалом ОПП «Захист і карантин рослин» за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» є логічною, має необхідні складові елементи, забезпечує набуття здобувачами вищої освіти відповідних компетенцій з урахуванням першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

Здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Пушкар М. В.

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Захист і карантин рослин» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство», кваліфікація: бакалавр із захисту і карантину рослин

Однією з основних умов в отриманні високих і стабільних врожаїв сільськогосподарських культур є їх захист від шкідливих організмів. Значний товарообіг із іншими країнами сприяє переміщенню на територію нашої країни регульованих шкідливих організмів, які досить швидко пристосовуються до нових кліматичних умов та завдають значної шкоди культурним та дикорослим рослинам. Тому, вважаю, що сучасне аграрне виробництво потребує висококваліфікованих працівників у сфері захисту та карантину рослин.

За стандартом вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня спеціальності – 202 «Захист і карантин рослин» затвердженого і введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 22.12.2018 р. № 1442 визначено цілі навчання здобувачів, а саме: підготовка фахівців із захисту і карантину рослин, здатних розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності з рентабельного і екологічно безпечного захисту сільськогосподарських, лікарських, декоративних, культур, лісових насаджень тощо від шкідливих організмів, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов з використанням теорій та методів біології та аграрних наук. Досягнення цих цілей залежить від якісно розробленої освітньої програми закладом вищої освіти.

Рецензована ОП «Захист і карантин рослин» розроблена науково-педагогічним колективом Сумського національного аграрного університету. Вона спрямована на студентоцентроване навчання, навчання через проведення практик і виконання робіт за фахом.

Вважаю, що ОП перенасичена гуманітарними дисциплінами, а саме: «Філософія», «Українознавчі студії», «Сучасні тренди в діловій комунікації» та інші. Тому пропоную збільшити кількість дисциплін фахового спрямування, починаючи уже з першого курсу навчання. Приділити більше уваги вивченню карантинних організмів, сучасних засобів захисту рослин та збільшити період практичної підготовки у сільськогосподарських підприємствах.

Як очільник агропідприємства, хочу зазначити, що наша служба зацікавлена у випускниках СНАУ за спеціальністю 202 «Захист і карантин рослин», які підготовлені як професіонали і готові до реального сприйняття всіх складнощів майбутньої роботи за фаховим спрямуванням.

Директор Сумського обласного
Державного експертного центру
сортів рослин

А. Сахо

М.М. Сахожко